

arvostelu

Rohkeudesta syntyy laadukasta teatteria

03.03.2009 4:00

Marjo Niemi: Ei aina käy niin / Ennen kuolemaa

Ohjaus: Timo Hurttila

Rooleissa: Mia Hyvärinen, Oskari Leipäjoki ja Marko Talja

Äänen ja valon ohjaus: Joonas Mansnér

Valot: Marko Talja ja Joonas Mansnér

Rohkeus on teatterin tekemisessä kunnioitettava voimavara ja koko taiteenlajin elinehto. Rohkeus ei ole ainoastaan pelkkää näyttelijäntyöhön heittäytymistä tai epäsovinnaisia ohjausratkaisuja, vaan ennen kaikkea rohkeutta tarttua johonkin uuteen. Tuoretta, haastavaa ja laadukasta nykydraamaa on Suomi pullollaan, mutta valitettavan harvoin teattereissa uskalletaan siihen koskea.

Onneksi hyvinkääläiseltä Teatteri Buffonatalta ei tätä rohkeutta puutu. Buffonata on päättänyt lyödä kaksi näytelmäkärpystä yhdellä iskulla ja esittää yhden illan aikana kaksi eri näytelmää. Esityksessä nähdään Marjo Niemen pienoisenäytelmät Ei aina käy niin ja Ennen kuolemaa Timo Hurttilan ohjamina.

On riskialtista tuoda katsojalle ruokaa kahdella eri tarjottimella, mutta Buffonata onnistuu tehtävässä äärimmäisen hienosti. Ensimmäisenä esitettävässä Ei aina käy niin -näytelmässä seurataan Matin (Oskari Leipäjoki) ja Maijan (Mia Hyvärinen) tapaamista Utsjoella. Tapaaminen ennen sukukokousta hermostuttaa molempia, ja laittaa toiveita ja unelmia liikkeelle. Näytelmä on matka, jossa itseä pelataan jatkuvasti toisten kautta. Hyväksyntää ja rakkautta haetaan, pettymyksistä ei mielellään puhuta. Kokonaisuus toimii, ja näytelmä onnistuu samaan aikaan koskettamaan ja naurattamaan.

Hyvärinen ja Leipäjoki suoriutuvat haastavista rooleistaan ja tekstimassasta erittäin mainiosti läpi. Leipäjoki ruumiillistaa Matin hermostuneisuuden ja epävarmuuden viimeistä huokausta ja katkonaista repliikkiä myöten, ja Hyvärisen ote roolistaan ei herpaannu hetkeksikään. Suomalaisuutta upealla tavalla käsittelevä pienoisenäytelmä on pureva, mutta paikoitellen hieman staattinen. Rytmien olisi voinut välillä pitää astetta kiivaampana ja karsia hieman päämäärättömäksi jääviä kävelyretkiä näyttämöllä. Parasta antia on ehdottomasti Maijan ja Matin autoretki ja erityisesti kohtaus, jossa auton eteen hypännyt Hirvi (Marko Talja) loukkaantuu.

Näytelmän tunnelma on tuore ja lempeä: usein suomalaisia kliseitä ja keskinkertaisuutta käsittelevät tekstit lipsahtavat tavalla tai toisella melankolisen apatian puolelle, mutta tässä siihen ei sorruta.

Väliajan jälkeen nähtävä Ennen kuolemaa hauskuuttaa sekin alusta loppuun asti. Kolme samaa kassakaappia ryöstämään tullutta ihmistä kohtaavat, ja tästä asetelmasta syntyy osuva komedia. Keskiössä ovat Ossi (Marko Talja) ja Inkku (Mia Hyvärinen). Erityisesti näytelmässä ihastuttaa rahvasta siivoojaa esittävän Hyvärisen ammattimainen ote. Hyvärisen työskentelyä on suuri ilo seurata: se on keskittynyttä ja määrätietoista, ja hän paneutuu rooliinsa täydellisesti. Taljan esittämä, pyörätuolissa istuva toimitusjohtaja on hänkin lakonisuudessaan uskottava. Kolmantena lavalle saapuva Rafa (Oskari Leipäjoki) jaksaa myös hauskuuttaa, puhetyyliä ja nonverwaliikkaa myöten.

Buffonatan vahvuus on varmassa näyttelijäntyössä. Puitteiden soisi näin hyvälle työlle kuitenkin olevan astetta paremmat: nyt näyttämönä toimiva koulun jumppasali kadottaa väistämättäkin osan teatterin taikaa ja intensiteettiä. Mutta sen minkä Buffonata lavailmeessään kadottaa, voitetaan takaisin sisällössä. Huolellisesti harjoitellut ja ennen kaikkea sisäistetyt näytelmät toimivat korkealle kohoavan hatunnoston arvoisesti.

Anna Brotkin